

KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMOK IRÁNYÍTÓ HATÓSÁGA

ELSZÁMOLHATÓSÁGI ÚTMUTATÓ

2007-2013 PROGRAMOZÁSI IDŐSZAKRA

KEOP

Frissítve: 2011. szeptember 30.

 A projektek az Európai Unió támogatásával valósulnak meg.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
ELSZÁMOLHATÓSÁG ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEI	4
1.1. Elszámolhatósági időszak	4
1.2. Elszámolás módja	4
1.3. Elszámolhatóság általános feltételei.....	5
1.4. Saját teljesítés.....	6
1.5. Az „In-house” beszerzések elszámolhatósága	9
AZ ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK TERVEZÉSE	10
1.6. Projekt előkészítés, fejlesztés	10
1.7. A projekt megvalósítása.....	11
ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK FAJTÁI ÉS TARTALMUK	13
2.1. A projekt előkészítés költségei	13
2.2. A projektmenedzsment tevékenységhez kapcsolódó ráfordítások elszámolása.....	13
2.3. A projekt megvalósítás költségei	16
2.3.1.1. Szellemi termékek /vagyon értékű jogok megszerzése.....	16
2.3.1.2. Terület előkészítés/területrendezés	16
2.3.1.3. Ingatlan/ területszerzés	16
2.3.1.4. Építési beruházás.....	17
2.3.1.5. Eszközbeszerzés, berendezés, járművek	18
2.3.1.6. Igénybe vett szolgáltatások.....	20
2.4. Egyéb felmerülő ráfordítások	22
2.4.1.1. Értékcsökkenés.....	22
2.4.1.2. ÁFA valamint más adók és közterhek.....	22
2.4.1.3. Szállítói előleg	22
2.4.1.4. Természetbeni hozzájárulás	22
2.4.1.5. Bevételek.....	23

Bevezetés

Az Elszámolhatósági Útmutató (továbbiakban Útmutató) célja, hogy Környezet és Energia Operatív Program (továbbiakban KEOP) keretére pályázóknak¹ iránymutatást adjon a projekttervezés és -fejlesztés során, hogy meg tudják határozni a pályázatban a támogatás terhére elszámolható költségek körét és az egyes költségek elszámolhatóságának feltételeit.

Az Útmutató a pályázati kiírás részét képezi.

Jelen Útmutató alapját az alapokra vonatkozó uniós szabályozás (és a magyar számviteli szabályok alapján a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) által a Pénzügyminiszterrel egyetértésben összeállított *Nemzeti Szabályozás az elszámolható költségekről 2007-13 programozási időszak* c. dokumentum (a továbbiakban Nemzeti Szabályozás) képezte.

Az Útmutatóban használt fogalmak, kifejezések részletes magyarázatát a Nemzeti Szabályozás, a pályázati útmutatók és a pályázati felhívások tartalmazzák. Eljárásrendi kérdésekben (kifizetés és elszámolás rendje, dokumentációs és bizonylatolási rend, pályázás rendje, stb.) a fenti dokumentumokon kívül a 16/2006 (XII.28) MeHVM-PM rendelet, a 281/2006 (XII.23) kormányrendelet, a 4/2011 (I.28) kormányrendelet és a 24/2011 (V.6) NFM utasítás segítenek eligazodni.

Az Útmutató az elszámolhatóság kérdését a következők szerint tárgyalja: először általános elszámolhatósági kérdéseket vizsgál (mint pl. elszámolhatósági időszak, elszámolás módja, elszámolhatóság általános feltételei), ezt követően a projekt életciklusa szerint mutatja be az elszámolható költségeket. **Az Útmutató általános iránymutatásként szolgál, az elszámolhatóságra vonatkozó részletes előírásokat a pályázati felhívások és útmutatók rögzítik.**

¹ Jelen Útmutató kizárólag a KEOP 1-7. prioritásaira vonatkozik, a 8. technikai Segítségnyújtás prioritás elszámolhatósági szabályait a Nemzeti Szabályozás adja meg.

Elszámolhatóság általános kérdései

1.1. Elszámolhatósági időszak

A strukturális alapokból (ESZA, ERFA) és a Kohéziós Alapból támogatott projektek esetében főszabály az, hogy a **2006. december 20. és 2015. június 30. között teljesített tevékenységekhez kapcsolódóan a kedvezményezettnek felmerült és kifizetett költségek számolhatóak el**, azzal a feltétellel, hogy a projekt nem fejeződhet be az elszámolási időszak kezdetéig, azaz 2006. december 20-át megelőzően.

Fontos azonban felhívni a figyelmet, hogy az **elszámolhatósági időszak** tényleges **kezdetét a vonatkozó pályázati kiírás rögzíti, így az lehet későbbi is, mint 2006. december 20..**

Az elszámolhatóság záró időpontját, a projektek megvalósítására vonatkozó határidőt a pályázati felhívások, útmutatók és a támogatási szerződés (továbbiakban: TSz) rögzíti.

1.2. Elszámolás módja

A projekt megvalósítása során három elszámolási módot alkalmazhatunk. Ezek a következők:

- Számla alapú,
- Átalány alapú (flat rate),
- Arányosítás.

A támogatott tevékenység ellátási módja szempontjából megkülönböztetjük a saját teljesítésben és a külső erőforrások bevonásával megvalósuló feladatellátást. A saját teljesítés lehetőségét az egyes pályázati felhívások és útmutatók egyedileg szabályozzák.

A KEOP esetében projekt ciklus során előforduló tevékenységek szerint a feladatellátási és az elszámolási módok az alábbi 2. sz. táblázat szerint alkalmazhatók:

	Elszámolás módja	Projekt előkészítés	Projekt menedzsment	Projekt megvalósítás		
				Építés	Eszközbeszerezés, bérlet, lízing	Szolgáltatás
Saját teljesítés	Számla	x	x	x	-	x
	Átalány	-	x	-	-	-
	Arányosítás	x	x	x	-	x
Külső vállalkozó igénybevétele	Számla	x	x	x	x	x

1. tábla az elszámolhatóság módjáról

Sem a három elszámolási, sem a két feladatellátási mód nem alkalmazható korlátlanul a fent felsoroltak szerint minden tevékenység (építés, eszköz beszerzés, szolgáltatás, projekt menedzsment) esetében.

A számla alapú elszámolás a legalapvetőbb és leggyakoribb elszámolási mód, minden projektciklus-szakaszban alkalmazható. Abban az esetben, ha külső vállalkozó végzi a tevékenységeket, a teljesítés elszámolására minden esetben csak a hatályos jogszabályoknak megfelelő tartalommal kiállított számla alapján van mód.

Átalány alapú elszámolás esetén az adott tevékenységre elszámolható költségek maximális összege előre rögzített. Az átalány meghatározható pl. a támogatás vagy az elszámolható teljes projekt költség összegének %-ában.

A pályázati kiírásban illetve a támogatási szerződésben rögzített, maximálisan igénybe vehető összes átalány összegéből az adott elszámolási időszakban a pályázati felhívásban rögzített számítási módszer alapján, vagy az adott elszámolási időszakra időarányosan igényelhet a kedvezményezett átalány alapon támogatást. Az elszámolt általános költségek összege nem haladhatja meg a ténylegesen felmerült általános költséghez kapcsolódó számlák, számviteli bizonylatok összegének 100%-át, azaz kettős finanszírozás nem valósulhat meg. A kedvezményezett legkésőbb a záró elszámoláskor nyilatkozik, hogy az átalányból mennyi a projekt céljára ténylegesen felmerült költség, valamint, hogy ezeket más projekthez nem számolta el.

Átalány alapú elszámoláshoz az alátámasztó dokumentációt nem kell benyújtani, azonban elkülönített nyilvántartást kell vezetnie, amely tartalmazza (költségelemenként rendezve) a számlákat, számviteli bizonylatokat, továbbá az általános dokumentációőrzés szabályait be kell tartani, és helyszíni ellenőrzéskor az ellenőrök rendelkezésére kell bocsátani azokat. Az átalány alapú elszámolást csak a vonatkozó pályázati kiírás teheti lehetővé.

Arányosítás történhet pl.:

- az igénybevett terület alapján,
- felhasznált humán erőforrás létszáma vagy munkaidő ráfordítása alapján.

Korlátozások:

Az **általános rezsiköltségek** elszámolása kizárólag átalány alapján vagy arányosítással történhet. Mivel a saját teljesítésű projekt menedzsment esetében a KEOP kiírások csak a személyi jellegű ráfordítások elszámolását engedik meg, rezsiköltségek elszámolása csak a saját teljesítésben folytatott nem projekt menedzsment jellegű, azaz projekt megvalósítási tevékenység esetében merülhet fel.

A **szolgáltatások** esetében arányosítás és számla alapú elszámolás alkalmazható.

A **projektmenedzsment** költségek elszámolására mindhárom elszámolási lehetőség alkalmazható a vonatkozó pályázati felhívások és útmutatók által rögzített feltételeknek megfelelően.

1.3. Elszámolhatóság általános feltételei

Csak olyan költségek számolhatóak el, amelyek megfelelnek a következő alapelveknek:

- A kedvezményezetteknek **ténylegesen felmerült költségek**, és teljesülésük, jogalapjuk (szerződéssel, megrendelővel, közigazgatási határozattal, stb.), számlával, bevallással egyéb hiteles számviteli vagy egyéb belső bizonylattal igazolhatóak.
- A projekt **támogatási szerződése** a tevékenységet és a költségtypust tartalmazza.
- **Közvetlenül kapcsolódnak a támogatott projekthez**, nélkülözhetetlenek annak elindításához és/vagy végrehajtásához és a pályázati kiírásban szereplő támogatható tevékenységekhez.
- Csak olyan **vállalkozói szerződések számolhatóak el, amelyek a projekt előkészítéséhez és/vagy végrehajtáshoz feltétlenül szükségesek és arányos hozzá adott értéket képviselnek.**
- A költségek csak olyan mértékben számolhatóak el, **amilyen mértékben a támogatott projekthez kapcsolódnak**, ill. amilyen mértékben annak célját szolgálják.

- A költségszámítás alapjául szolgáló **egységárak nem haladják meg** a független értékbecslő, könyvvizsgáló által kiadott igazolás alapján megállapított **szokásos piaci árat** (vagy a közbeszerzési szerződésben rögzített árat) és a projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni.
- A pályázati kiírásban meghatározott **földrajzi területen** a projekt előkészítése és/vagy végrehajtása érdekében merültek fel (ERFA támogatású prioritások esetén különösen fontos – 3., 4. és 6. prioritás).
- Az **elszámolhatósági időszakon belül** merültek fel és kerültek kifizetésre.
- Az egyes költségek elszámolása alkalmával **nem valósulhat meg kettős finanszírozás**.

Egyéb

- Nem számolhatóak el az olyan közvetítőkkal vagy tanácsadókkal kötött vállalkozói szerződéssel kapcsolatban felmerült költségek, amely szerződés **a kifizetést a tevékenység összköltségének a százalékos arányában** határozza meg, kivéve, ha a részteljesítés lehetőségét a szerződés vagy hatályos módosítása tartalmazza, és az ilyen ténylegesen felmerült és kiegyenlített részköltségeket a végső kedvezményezett alátámasztja a munka vagy a szolgáltatás tartalmára és valós piaci értékére való hivatkozással.
- Olyan pályázat esetén, ahol több szereplő együttesen pályázik, de az együttműködők konzorciuma nem rendelkezik jogi személyiséggel (továbbiakban **Partnerek**), kell lennie egy, a partnerek által kijelölt és az elszámolásra kötelezhető pályázó és szerződéskötő partnernek.

1.4. Saját teljesítés

Saját teljesítés alatt értendő, ha a Kedvezményezett bizonyos beruházásokat vagy szolgáltatásokat nem a kedvezményezett szervezetén kívül álló külső szervezettől, vállalkozástól szerez be, hanem a releváns tevékenységeket saját maga végzi vagy a vonatkozó szolgáltatásokat saját maga nyújtja.

A saját teljesítés vagy saját vállalkozásban végzett beruházás csak akkor elszámolható, ha ezt a pályázati felhívás kifejezetten megengedi és a saját teljesítésben végzett tevékenység, nyújtott szolgáltatás értéke a közbeszerzési értékhatárt nem haladja meg.

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 2/A. § feltételeinek, illetve a 2012. január 1-től hatályos, közbeszerzésekről szóló 2012. évi CVIII. törvény (továbbiakban: új Kbt.) 9.§-ban foglaltaknak megfelelő szerződések, nem minősülnek saját teljesítésnek. Azok elszámolhatóságát a jelen útmutató 1.5. fejezete szabályozza a Kbt. Vonatkozó előírásainak betartása mellett.

Saját teljesítés elszámolásához meg kell jelölni, hogy a kedvezményezett előre rögzített **átalány alapján vagy bizonylatokon** (tehát az alátámasztó számlák itt is szükségesek!) **alapuló arányosítással** végzi az elszámolást. Arányosítani a költség jellegétől függően munkaidő, létszám, igénybevett terület/tér, tevékenység projektre eső része, stb. alapon lehet.

Külső bizonylattal (alapvetően számla) elszámolni csak a saját feladatellátás alapvető fizikai körülményeit biztosító (pl. rezszi, irodabérlet) szolgáltatások, illetve a piacról szabadon nem beszerezhető, csak egy adott szolgáltatótól megszerezhető adatok, szolgáltatások költségeit lehet. A saját teljesítéshez kapcsolódó dologi költségek (pl. utazás, szállás) elszámolása külső bizonylattal (alapvetően számla) a Számvitelről szóló 2000 évi C. törvénynek, az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési köteletségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII.24.) Korm. rendeletnek és az adott szervezet SzMSz-ben meghatározott számlarendnek megfelelően történhet.

A saját teljesítésben végzett szolgáltatás, vagy tevékenység értéke

- nem haladhatja meg a pénzügyileg rendezett tételek alapján kimutatott önköltséget és a piaci értéket,
- nem haladhatja meg a közbeszerzési értékhatárt, kivéve, ha a pályázati felhívás erre lehetőséget ad, és a támogatási szerződés megkötését megelőzően a kedvezményezett kétséget kizáróan bizonyítani tudja, hogy a közbeszerzési értékhatárt túllépése mellett a saját teljesítéssel való megvalósítás szolgálja legjobban a költséghatékonyság és a biztonság együttes érdekeit,
- valamint az elszámolhatóság általános szabályainak megfelel,

Kikötések:

1. projekt előkészítési tevékenység esetén: arányosítás vagy számla alapú elszámolással vonatkozó korlátozás nélkül megengedett a saját teljesítés.
2. projekt menedzsment tevékenység esetén: átalány, arányosítás vagy számla alapú elszámolással megengedett a saját teljesítés,
3. projekt megvalósítási tevékenység esetén: számla alapú elszámolással tevékenységre vonatkozó korlátozás nélkül, szolgáltatási típusú tevékenység esetén az arányosítás alapú elszámolás is megengedett. Átalány alapú elszámolás nem lehetséges.

A fentiekben túl minden pályázati konstrukció esetében a következő dokumentumok tanulmányozása szükséges a támogathatóság és elszámolhatóság megállapításához:

- pályázati kiírás
- támogatási szerződés tervezet.

Amennyiben az előbbieken részletezett szabályozás lehetőséget biztosít bizonyos tevékenységek költségeinek saját teljesítésben történő elszámolására, javasoljuk az alábbi **cselekvési terv szerinti ellenőrzés** elvégzését.

1. Költségvetési **szerv alapító okiratának** vizsgálata: A saját teljesítésben történő elszámoláshoz az 217/1998. (XII. 30.) sz. az államháztartás működési rendjéről szóló Korm. rendelet 57. § (1) alapján (Id. döntés előkészítő anyag 4.2 pont) a finanszírozni kívánt feladatnak a szerv **alaptevékenységei között** meg kell jelennie.
2. A pályázó szervezet **belső eljárásrendjeinek, könyvvitelének vizsgálata**, szükség szerinti átalakítása: A saját teljesítés rendszeres elszámolhatóságához szükséges a szervezetek működésének átvilágítása. Az NFÜ honlapjáról letölthető *Elszámolási és nyomonkövetési nyomtatványok* c. anyagban² bemutatott és használatra javasolt dokumentumok által meghatározott folyamatokat -megfelelő **ellenőrzési nyomvonal** kialakítása mellett- az alábbiak szerint szükséges szabályozni:
 - a. **Rezsi költségek** esetében az alábbi dokumentumok szükségesek:
 - i. Átalány alapú elszámolás esetén: *nyilatkozat a rezsi átalányról; számla; kifizetés megfelelő bizonylatolása*. Az elszámoláshoz pontos útmutatót a hivatkozott anyag tartalmaz.
 - ii. Arányosítás alapján történő elszámolás esetén: az *arányosítási módszertan* leírása³, melyet az első elszámoláskor, külön lapon

²

http://www.nfu.hu/eqysegesites_es_eqyszerusites_az_umft_palyazatainak_kifizetesi_es_nyomonkovetesi_rendszerben

³ Az arányosítást a következőképpen ajánljuk elvégezni.

szükséges benyújtani és elfogadását a Támogatási Szerződésben is szükséges szabályozni; *költség összesítő ; számla*; kifizetés megfelelő *bizonylatolása*.

- b. Személyi jellegű költségek esetében az alábbi dokumentumok szükségesek:
- i. módosított *munkaszerződés* vagy megbízási szerződés;
 - ii. módosított *munkaköri leírás* (az adott munkavállaló hány %-át tölti a saját teljesítésben elszámolni tervezett projekteken);
 - iii. *részletes és pontos munkaidő nyilvántartás* (ha nem a teljes bérköltség kerül elszámolásra az adott projekt terhére, a munkavállaló ellenőrizhető módon vezesse a különböző tevékenységeivel eltöltött időt)
 - iv. *költség összesítő*;
 - v. *bérjegyzék/fizetési jegyzék* az illetményekről;
 - vi. A bérek utáni, a munkáltató által megfizetett járulékokról igazolás;
 - vii. kifizetés megfelelő *bizonylatolása*.
- c. Az előbbieken felül a következő dokumentumok szükségesek:
- i. szervezeti *önköltség-számítási szabályzat*;
 - ii. *költség összesítő* a saját teljesítés alapján elszámolni kívánt összegről;
 - iii. *nyilatkozat saját teljesítésről*;
 - iv. kapcsolódó számlák, számviteli *bizonylatok*, kimutatások.

Tevékenység értékének becslése: Saját teljesítésben való elszámoláshoz szükség van annak igazolására, hogy az adott tevékenység elszámolt költsége nem haladja meg a **piaci árat** és a pénzügyileg rendezett tételek alapján kimutatott **önköltséget**. Ehhez független értékbecslő, könyvvizsgáló által kiadott igazolás szükséges, továbbá az elszámoláshoz a szervezet **önköltség számítási eljárásrendje**⁴ valamint a pályázathoz részletes és tételes anyag-díjas költségvetést javasolt csatolni.

Saját teljesítésű kivitelezési tevékenység esetén (építési beruházás, vagy a számviteli nyilvántartás szerint műszaki vagy egyéb gépek, berendezések aktivált saját teljesítmény értéke) az önköltség számítási szabályzatban a költségviselő számlaosztályok (költségek tevékenységek szerinti besorolása) alkalmazása alapvető követelmény.

A költségviselő számlaosztályok keretében az elkülönített számviteli nyilvántartást a projekt tekintetében meg kell valósítani.

Nem kell számlát kibocsátani azokról a gazdasági eseményekről, amelyeket az Áfa tv. termékértékesítés, illetve szolgáltatásnyújtás jogcímén adóztat, de ennek teljesítése nem más személy felé történt. (A saját vállalkozásban végzett beruházás aktiválása, ha a beruházáshoz olyan termék került felhasználásra, amelynek beszerzéséhez részben vagy egészben adólevonási jog kapcsolódott)

$$\frac{T_{\text{projekt}}}{T_{\text{összes}}} \times K_{\text{mhely}}^{\text{rezi}}$$

Ahol T_{projekt} : az adott projekten eltöltött és munkaidő nyilvántartásban rögzített és igazolt munkaidő; $T_{\text{összes}}$: a munkahelyen dolgozók éves munkaidő alapja; K : az adott munkahelyre vonatkozó rezsiköltség.

⁴ A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 47. § alapján

Az aktivált saját teljesítményeket tehát nem számlával, hanem **más számviteli bizonylattal** kell dokumentálni, amelyben dokumentálni kell a gazdasági esemény tartalmát, az általános forgalmi adó alapját, az adó mértékét, a fizetendő adó összegét.

A számviteli bizonylatokban szereplő költségtételek (anyagjellegű ráfordítás, személyi jellegű ráfordítás) és az analitikák közötti egyértelmű hozzárendelhetőséget, átláthatóságot biztosítani kell (Pl. anyag felhasználási kimutatások, bérek, bérleti díjak).

A projektgazdának a piaci árnak való megfelelésséget a pályázat benyújtásakor a kivitelezési tevékenységre vonatkozó saját teljesítés kivitelezésre a tételes és részletes költségvetéssel és alternatív (külső) árajánlatokkal igazolnia kell.

A saját teljesítésű projektelemek tekintetében a dologi költségek (különösen a bérhez kapcsolódó költségterítések, prémiumok nem számolhatóak el).

1.5. Az „In-house” beszerzések elszámolhatósága

Az „in-house” beszerzések alapján kötött szerződések fő szabályként elszámolhatóak. Kedvezményezett az „in-house” beszerzéssel megkötni tervezett valamennyi szerződést köteles a szerződés aláírását megelőzően –lehetőleg a pályázat részeként- benyújtani a közreműködő szervezetnek. A közreműködő szervezet ellenőrzi, hogy a szerződésre vonatkozóan teljesülnek-e az in-house beszerzésekre vonatkozó alábbi feltételek:

- Megfelelés a KEOP Elszámolhatósági Útmutató 1.4. fejezetében a saját teljesítésnél rögzített pénzügyi vizsgálati szempontrendszernek.
- Igazolni kell a megkötött szerződés alapján elszámolni kívánt költségek költséghatékonyságát.
- A szerződés alapján feladatot végző szervezetnek a szerződés aláírása időpontjában és a teljes időtartamában rendelkeznie kell a teljesítéséhez szükséges szakmai kompetenciákkal és kapacitásokkal.
- Az Irányító Hatóság állásfoglalásban szabályozhatja azokat a szerződés típusokra vonatkozó egyes költséghatékonysági illetve szakmai feltételeket, amelyek teljesülése esetén az adott szerződés keretében felmerülő költségek elszámolhatóak.
- Az elszámolásra kerülő egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat

Amennyiben a tervezett „in-house” beszerzés a fenti feltételeknek, illetve a hatályos jogszabályoknak nem felel meg, úgy annak elszámolására nincs lehetőség!

Felhívjuk a figyelmet, hogy az „in-house” keretében végzett beszerzések esetén a közreműködő szervezet valamint az ellenőrző szervek fokozottan ellenőrzik ezen tevékenységek elszámolhatóságát. Az ellenőrzésekre és az esetleges szankcionálásra a fenntartási időszak leteltéig bármikor sor kerülhet.

Az elszámolható költségek tervezése

1.6. Projekt előkészítés, fejlesztés

A beruházás költségeinek első becslésére a pályázat részeként benyújtásra kerülő előzetes megvalósíthatósági tanulmányban kerül sor. A projekt költségvetés pontosabb becslését a (részletes) megvalósíthatósági tanulmány tartalmazza. **Az elszámolható előkészítési költségek nem haladhatják meg a projekt tervezett elszámolható (előkészítési fordulóban a tervezett beruházási, azaz előkészítési költségek nélküli, míg egyfordulós pályázat esetén az előkészítési-megvalósítási teljes) költségének 6%-át, de a pályázati útmutató projektméret függvényében ennél alacsonyabb arányt is meghatározhat.**

Az 2. sz. táblázat tartalmazza az egyes projektelemeknek a projekt megvalósítás teljes elszámolható költségéhez viszonyított becsült arányát. A jellemző arányok nagyszámú megvalósult projekt *benchmark* adatai alapján képződött. A táblázatban közölt adatok főszabályként értelmezendők, a pályázati felhívások ettől szigorúbb előírásokat is tartalmazhatnak.

	Költségtípus	Jellemző arányok a megvalósításra elszámolható teljes költségre vetítve
1	Tervezés, projekt fejlesztés, helyszín előkészítés egyes elemei	legfeljebb 6 %
2	Földvásárlás, kisajátítás	max. 10% (egyres természetvédelmi célú beruházások esetén 15 %)
3	Helyszín, terület előkészítés, építési és felújítási munkák	A pályázati kiírásban szereplő támogatható tevékenységek alapján.
4	Szolgáltatások vásárlása	
5	Berendezések és immateriális javak beszerzése és tartós bérlete	
6	Projekt menedzsment a megvalósítás időszakában	<p>A projektmenedzsment költségei – beleértve a jogi és pénzügyi szolgáltatási díjakat – nem haladhatják meg a megvalósítás elszámolható költségétől függően az alábbi mértékeket:</p> <p>Megvalósítás tervezett elszámolható költsége - Projekt menedzsment költsége a megvalósítás tervezett elszámolható költségének %-ában</p> <p>-50 millió Ft: 8%, de max. 2,5 millió Ft 50-100 millió Ft: 5%, de max. 4 millió Ft 100-300 millió Ft: 4%, de max. 9 millió Ft 300-1 milliárd Ft: 3%, de max. 20 millió Ft 1- 4 MrdFt 2%, de max. 40 MFt 4 MrdFt - 1%-a, de max. 60</p>

	Költségtípus	Jellemző arányok a megvalósításra elszámolható teljes költségre vetítve
		MFt
7	Tájékoztatási és nyilvánossági tevékenység	maximum 1% (hulladékgazdálkodás esetében és egyéb környezeti tudatosság/nevelés elősegítése a pályázati kiírás magasabb arányokat is meghatározhat)
8	Mérnök-felügyelet tender	maximum 4%
9	Tartalékképzés	maximum 8 %

2 táblázat Az elszámolható költségek típusai, illetve jellemző arányai

Az **egyes pályázati konstrukciók speciális elszámolhatósági szabályait** a pályázati kiírások részletesen tartalmazzák.

A projektfejlesztés szakaszának első mérföldköve a megvalósíthatósági tanulmány elkészítése. Ennek támogatási szerződés szerinti elfogadását követi a műszaki tervezés, engedélyeztetés, majd a benyújtásra kerülő pályázat (kétfordulós pályázat esetében a második fordulóra) és a tenderdokumentáció kidolgozása. Nagyprojekt esetén ezt követi az Európai Bizottsághoz benyújtásra kerülő támogatási kérelem kidolgozása (magyar és angol nyelven).

A projekt fejlesztés folyamatát kétfordulós pályázat esetében a pályázati kiírások F10 pontja mutatja be. Egyfordulós pályázat esetében a pályázat benyújtása általában megegyezik a kétfordulós pályázat második fordulójával, természetesen a pályázati kiírás meghatározhat ettől eltérő feltételeket is.

1.7. A projekt megvalósítása

A KEOP-on belül megvalósuló projektek többsége várhatóan építési beruházás jellegű projekt, ahol az elszámolható költségek nagyobb részét az építési, kivitelezési, illetve a lebonyolításhoz kapcsolódó egyéb költségek teszik ki. Emellett kisebb számban előfordulnak olyan projektek, melyek tárgya például környezeti tudatosság növelése, környezet vagy a megújuló energiaforrások használatának növelése. Ilyen projektek esetében a projekt elszámolható költségeinek nagyobb részét nem építési és ahhoz kapcsolódó tevékenységek teszik ki.

Építési beruházás jellegű projekt esetében a pályázat (kétfordulós pályázat esetében a második fordulóra benyújtásra kerülő) részét képezi a részletes közbeszerzési terv, amely a projekt végrehajtásához szükséges közbeszerzési eljárások néhány fontos jellemzőjét tartalmazza. KEOP projektekben jellemzően szállítói szerződés keretében, **szállítói finanszírozással** valósul meg a projekt. Az alábbi szerződéstípusok alkalmazása szokásos:

- építési-kivitelezési szerződések;
- eszközbeszerzési szerződések;
- szolgáltatói szerződések;

Amennyiben a projekt keretében bizonyos tevékenységeket a kedvezményezett önmaga lát el, lehetőség nyílt az ún. saját teljesítés finanszírozására (ld. 1.4. pont), ha azt a pályázati útmutató kifejezetten megengedi. Ennek kifizetése **utófinanszírozással** történik.

Tartalékképzés:

A külön soron megtervezendő tartalék az előre nem látható, nem tervezhető (de elszámolható költséget jelentő) kiadások fedezetére szolgál. Tervezett arányát a pályázati kiírásban kell meghatározni, de nem lehet több mint **a projekt összes elszámolható költségének maximum 8%-a**⁵.

A támogatási szerződésben tervezett tartalék felhasználására átcsoportosítás jelleggel, szükség esetén a támogatási szerződés módosításával kerülhet sor. A módosítás következtében azonban a támogatási összeg, valamint jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a támogatási szerződésben és mellékleteiben meghatározott támogatási intenzitás (támogatás/elszámolható összes költség aránya) nem növekedhet.

Egyes nevesített, különösen indokolt esetekben – pl. árfolyam-ingadozás költségnövelő hatásának ellensúlyozása, 2009. évi áfa-emelés költségnövelő hatásának ellensúlyozása – az általános tartalékon túl címzett tartalék képezhető. E címzett tartalékok jogcímét, tervezését és felhasználását minden esetben legalább az NFÜ által kiadott külön eljárásrendnek kell szabályoznia.

⁵ A támogatási kérelemben (TK) szerepel ez Árkorrekció költségtétel, ami gyakorlatilag a projekt inflációs kockázatát méri fel és számszerűsíti. Mivel ilyen költségtípus nem szerepel a pályázati elszámolható költségek között, nem tudjuk a CBA-kban/RMT-kben és a TK-ban szereplő árkorrekció jogcímet egy az egyben átültetni a pályázati rendszerünkbe. Ezért az Árkorrekciót – és a TK H.1 pontjában szintén szereplő Előre nem látott többletkiadásokat – együttesen a projekt adatlapon a Tartalék alatt kell megjeleníteni.

Elszámolható költségek fajtái és tartalmuk

2.1. A projekt előkészítés költségei

Előkészítés címén, főszabály szerint a támogatott projekt támogatási szerződésben rögzített tényleges kezdete előtt – de az elszámolhatósági időszakon belül – felmerült költségek számolhatóak el.

A projekt megvalósítás tényleges kezdetét követően felmerülő, de a támogatott beruházás előkészítési tevékenységéhez kapcsolódó költségek szintén elszámolhatóak, amennyiben a pályázati felhívás és útmutató ezt kifejezetten megengedi.

Az előkészítési költségek közül általános esetben elszámolhatóak az alábbiak:

- Ingatlanok és ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok megszerzésével kapcsolatos költségek (földvásárlás, kisajátítás, kártalanítás, egyéb ingatlan, szolgalmi jog)
- Tanulmányok, vizsgálatok (terület-előkészítéshez kapcsolódó tanulmányok: régészet és lőszermertesítés, talajmintavétel, hatás-tanulmányok, szakvélemények, projekt előkészítéséhez szükséges dokumentáció és kapcsolódó tanulmányok: úgy, mint megvalósíthatósági tanulmány, pénzügyi és költség-haszon- elemzés, háttér tanulmányok) költségei. **A pályázati adatlap kitöltésének és az elő-megvalósíthatósági tanulmány elkészítésének költsége nem támogatható (kivételt képeznek ez alól a 1067/2005. (VI. 30.) Kormány határozatban nevesített, KEOP-ba terelt projektek).**
- Engedélyeztetési költségek (környezetvédelmi és egyéb engedélyek)
- Közbeszerzési költségek
- Projektmenedzsment költségek
- Tervezési költségek (terület igénybevételei/kisajátítási terv, műszaki, kiviteli tervek, tendertervek, beavatkozási terv, elvi engedélyes terv)
- PR és nyilvánosság költségei
- Egyéb költségek (engedélyek hatósági díja, értékbecslés, bérleti díj, művelési ágból való kivonás, művelési ág váltása) Azon hatósági és **eljárási díjak, illetékek, melyek a kedvezményezett bevételeit képezik**, nem elszámolhatóak.

2.2. A projektmenedzsment tevékenységhez kapcsolódó ráfordítások elszámolása

A támogatott pályázattal szemben általános elvárás, hogy a projekt előkészítését és megvalósítását a kedvezményezett megfelelő menedzsmenttel támogassa, ennek érdekében a kapcsolódó költségek az alábbiak szerint elszámolhatóak.

A projekt előkészítése, illetve megvalósítása során menedzsment jellegű tevékenység ráfordításként elszámolt költségek közül csak azok számolhatóak el, melyek a pozitív támogatási döntést követően merültek fel.

A projektmenedzsmenttel kapcsolatos tevékenységek megvalósítására két lehetőség kínálkozik. A projektmenedzsment tevékenység megvalósítható a kedvezményezett **saját teljesítése** keretében, vagy **külső vállalkozó** megbízásával.

Nagyobb méretű (a teljes beruházási költség meghaladja az 1 Mrd forintot) és hosszabb végrehajtási időt igénylő (a teljes projektciklus hosszabb, mint 2 év) projektek esetében

célszerűbb külső vállalkozó projekt menedzsment céget alkalmazni a projektmenedzsment tevékenységek ellátására.

A projektmenedzsment címén az alábbi költségek számolhatóak el:

- a Közbeszerzési Törvény szabályai alapján kiválasztott **projekt menedzsment szervezet megbízási díja**. Külső vállalkozó igénybevétele esetén a projektmenedzsmenttel kapcsolatos tevékenység, mint igénybevett szolgáltatás jelenik meg a kedvezményezett könyveiben. Az igénybevett szolgáltatás értéke a benyújtott szállítói számlákon szereplő összeg. A projektmenedzsmenttel kapcsolatosan nyújtott szolgáltatás részletes meghatározását a kedvezményezett és a szállító között létrejött szerződés tartalmazza.

VAGY

- saját teljesítésben **arányosítással** való elszámolás esetén a projekt menedzsment tevékenységgel kapcsolatban felmerült **személyi jellegű költségek** (bérköltség, személyi jellegű egyéb kifizetések, bérjárulékok⁶) és kiküldetéshez kapcsolódó utazási költség,

VAGY

- saját teljesítésben **átalány elszámolás** esetén a **személyi jellegű költségek** és kiküldetéshez kapcsolódó **utazási költségek** mellett elszámolhatók a menedzsment tevékenységhez kapcsolódó anyagok és kis értékű eszközök költségei, továbbá az alábbi igénybevett szolgáltatások.
 - közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos költségek (hirdetmény közzétételi díja, hivatalos közbeszerzési tanácsadó díja),
 - könyvvizsgálói díjak (projektben előírt könyvvizsgáló esetén), pénzügyi szakértők díja,
 - jogi, közjegyzői költségek.
 - műszaki szakértői költségek

Mindhárom esetben **elszámolhatóak** az alábbi, a kedvezményezettől megkövetelt **biztosítékhoz köthető ráfordítások**:

- **biztosítási díj** valamilyen specifikus szolgáltatás kizárólagosan a projekt céljaira való megrendelése esetén (pl. a projekt keretében beszerzett és használt nagy értékű eszközök biztosítása),
 - amennyiben a projekthez kapcsolódóan a kedvezményezettnél közvetlenül merül fel,
 - csak a projekt fizikai megvalósítási időszakának végéig felmerülő költségek számolhatóak el.
- **bankgarancia díja**, amennyiben bankgarancia nyújtását a támogató a támogatás megszerzéséhez előírja,
- az **ingatlan jelzáloghoz kötődő értékbecslés díja**, amennyiben jelzálog bejegyzését a támogató a támogatás megszerzéséhez előírja.

A projekt menedzsmentre a megvalósítás elszámolható maximális költség a megvalósítás tervezett elszámolható költségéhez viszonyítva az alábbi mértékig számolható el:

A megvalósítás tervezett elszámolható költségé kisebb, mint 50 millió Ft: 8%, de max. **2,5 millió Ft**

50-100 millió Ft: 5%, de max. **4 millió**

100-300 millió Ft: 4%, de max. **9 millió Ft**

300-1 milliárd Ft: 3%, de max. **20 millió Ft**

⁶ Saját teljesítés esetén nem számolhatóak el például a kis értékű irodai eszközök beszerzése, a közüzemi díjak, postaköltségek, számlanyitás, dokumentációs és irattározási költségek.

1- 4 Mrd Ft közötti: 2%, de max. **40 millió Ft**
nagyobb, mint 4 Mrd Ft: 1%-a, de max. **60 millió Ft**

A pénzügyi korlátok számításánál a projektmenedzsment költségek közé minden esetben bele kell érteni a szükséges jogi és pénzügyi szakértői szolgáltatások díját még akkor is, ha az nem a projekt menedzsment projektem alatt kerül elszámolásra (arányosítás vagy külső vállalkozás megbízása esetén).

Korlátozások:

- A projektmenedzsment **béreköltségeinél és személyi jellegű ráfordításainál**⁷ a projektmenedzseri, pénzügyi-könyvelési, jogi, műszaki és adminisztratív feladatokat ellátó munkatársak – munkaviszonyban, megbízási viszonyban, közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatott – béreköltsége, illetve annak a projekt menedzselésére fordított munkaidejével arányos része vehető figyelembe, amennyiben a projekt költségvetésében eredetileg is fel voltak tüntetve;
- A béreköltség a támogatásban részesülő munkáltató által fizetett költségeket jelenti, és a következőket foglalja magában:
 - bruttó bér, és
 - a foglalkoztatáshoz kapcsolódó, a munkaadót terhelő egyéb költségek (pl. munkáltatói járulék, egészségügyi hozzájárulás, utazási költségtérítés, stb.);
- béreköltségként csak a ténylegesen kifizetett bér számolható el;
- személyi jellegű ráfordításként számolható el a szellemi alkotásra kötött felhasználási szerződésben rögzített személyes közreműködés díja, valamint azon projektet végrehajtók bére, akik számára a projekt keretében nem kerül munkabér elszámolásra, hanem a munka elvégzése célfeladatok kiírásával oldható meg;
- közigazgatási dolgozók teljes bére csak akkor elszámolható, ha
 - tisztviselőt a hatáskörrel rendelkező szervezet a projekt megvalósítás idejére a munkaköri leírásban vagy külön határozat alapján a projekttel kapcsolatos feladatok elvégzésére rendeli,
- vagy részarányosan a feladattal arányos mértékben elszámolható, ha
 - tevékenysége a projekt végrehajtásához közvetlenül és igazolhatóan (munkaköri leírás) kapcsolódik,
 - a feladatra kötelezően fordított munkaidejét a munkaköri leírásban rögzítették;
- a kötelező hatósági feladatokhoz kapcsolódó béreköltség semmilyen körülmények között nem elszámolható;
- a személyi jellegű ráfordítások mértéke nem haladhatja meg a kedvezményezett saját szervezetén belül szokásos bérek és juttatások mértékét;
- a projektben részt vevő munkatársaknak a projekt megvalósításához közvetlenül köthető, a támogatott tevékenységekhez kapcsolódó, külső helyszínen történő munkavégzése, a projekt megvalósításával összefüggő továbbképzése miatt felmerülő utazási és szállás költségei elszámolhatóak. **Az utazási és napidíj költségek** a magyar jogszabályok szerint járulékokkal együtt számolhatóak el. Részletesebb szabályokat tekintetében a Nemzeti Szabályozás 2.7.1 fejezete az irányadó (pl. max. 2. osztályú tömegközlekedés, legfeljebb három csillagos szállás, saját gépkocsinál tényleges benzin költség vagy az adóhatóság iránymutatása alapján történő elszámolás).

⁷ A bérek a hazai jogszabályok (adó, társadalombiztosítás stb.) szerint fizetendő adókkal és járulékokkal együtt számolhatóak el, amennyiben az elszámolni kívánt jövedelem személyi jövedelemadó- és járulékköteles.

2.3. A projekt megvalósítás költségei

2.3.1.1. Szellemi termékek /vagyon értékű jogok megszerzése

2.3.1.2. Terület előkészítés/területrendezés

A terület előkészítés keretében elszámolható költségek a projekt előkészítésnél már részletezett földmunkával járó terület előkészítő munkák megvalósításához kapcsolódó költségeket jelentik, ezek:

- a megelőző régészeti feltárás és
- a lőszementesítés.
- irtási munkák
- növénytelepítés
- talajmunka

2.3.1.3. Ingatlan/ területszerzés

A **földtulajdon és szolgalmi jog** vétele és a kisajátítás költségei az elszámolható költség típusok közé sorolható, az alább részletezett feltételekkel.

Egyéb ingatlan vásárlása is elszámolható, amennyiben az ingatlanvásárlás vagy telephelyvásárlás (telek és a rajta lévő építmény) közvetlenül kapcsolódik a projekt céljához és a tulajdonjog megszerzése elengedhetetlen feltétele a projekt eredményes végrehajtásának, valamint a földterület vagy ingatlan a projekt végrehajtásához műszakilag megfelelő.

Korlátozások:

- A földterület megszerzésére irányuló tevékenység támogatása az akciótervben és/vagy pályázati útmutatóban szerepel.
- A földterületet a pályázatban feltüntetett időszakban és a tervezett célra kell felhasználni.
- A földterület **nem használható mezőgazdasági célra** (művelési ágból kivonásra került), kivéve amennyiben a pályázati felhívásban ezt kimondottan környezetvédelmi céllal megengedték.
- A földterület tulajdonjoga megszerzésének elszámolható költsége (együttesen a megvásárolt ingatlan költségeivel)
 - Nem haladja meg a projekt teljes elszámolható költségeinek **10%-**át,
 - Kivéve a természetvédelmi célú használat esetét, amennyiben a vásárlást közintézmény vagy köztulajdonú intézmény bonyolította, és a vásárolt földterület értéke nem haladja meg a teljes elszámolható beruházási költség **15%-**át.
- A föld- és ingatlanvásárlást megelőzően **független minősített értékbecslőtől** vagy jogszabályban meghatalmazott hivatalos szervtől (amely szerv nem egyezhet meg a pályázat kedvezményezettjével) igazolással kell rendelkezni, amely megerősíti, hogy a vételár nem haladja meg a piaci értéket.

- Létesítményeket tartalmazó földterület csak egyedileg indokolt esetekben támogatható, amennyiben a projekt költségvetésében szerepel és indokolt.
- Az adás-vétellel és kisajátítással kapcsolatos költségek (ügyvédi díjak, kártalanítási költségek, műszaki és pénzügyi szakértői díjak stb.) elszámolhatóak, a meghatározott százalékos korlátba beszámítandók.
- Nem számolhatóak el azonban a peres ügyekkel, késedelmi kamattal, ítélet alapján fizetendő kártérítésekkel kapcsolatos költségek.
- Nem elszámolható a kedvezményezet(tek) tulajdonában lévő, vagy valamely állami, vagy más köztulajdonban lévő földterület vagy ingatlan megszerzésének a költsége.
- Az ingatlanvásárlás költsége nem számolható el, amennyiben az ingatlan megvásárláshoz a beszerzést megelőző 10 évben az **EU vagy a hazai költségvetés hozzájárult** (ez alól a közigazgatási épületek hazai forrásból történő beszerzése kivételt képezhetnek), valamint a megvásárolt ingatlan, vagy a kedvezményezett által létesített épület 10 éven belül nem részesülhet további nemzeti vagy közösségi támogatásban.

2.3.1.4. Építési beruházás

Építési beruházás keretében szállítói szerződésen keresztül vagy saját teljesítésben a kedvezményezettnek folyósított támogatás útján finanszírozott) elszámolható költségek lehetnek:

- Építési, technológiai szerelési, átalakítási, bővítési, bontási, helyreállítási, felújítási átalakítási, bővítési munkákról, területhasználati költségről és próbaüzemről kiállított kivitelezői számlában foglalt költségek, illetve saját teljesítés esetén:
 - munkaerő költség (bruttó bérek, járulékok);
 - építési munkák során a tartós berendezések használatának díja;
 - projekt végrehajtásához használt termékek költsége;
 - üzemi és egyéb költségek, ha azok különösen indokoltak.
- Tervezés és engedélyeztetés (amennyiben a tervezés kivitelező vállalkozói feladat általában FIDIC sárga könyv szerinti szerződések esetén).

Korlátozások:

- Építés, kivitelezés akkor számolható el, ha a projekt végrehajtásához szükséges, vagyis olyan épületek, építmények és egyéb műtárgyak építési és értéknövelő felújítási, bővítési költségei számolhatóak el, amelyek **a pályázati kiírás szerinti támogatható tevékenységekhez köthetők**. Az építési költségek alatt kell érteni minden, a műtárgy, építmény rendeltetészerű hasznosítását lehetővé tevő átalakítási, bontási felújítási, bővítési tevékenységgel kapcsolatban felmerült költséget.
- A projekthez való **hozzáférést biztosító vagy a létesítmény közvetlen védelmét szolgáló átalakítási és létesítési költségek** (rámpa, felhajtó, lift, bekötő út, kerítés, stb.) elszámolhatóak a szükségletet kielégítő arányban, amennyiben közvetlenül a projekthez kötődnek és végrehajtása nélkül az építmény nem alkalmas a feladat ellátására, valamint a pályázatban ezt külön feltüntették és jóváhagyásra kerültek. Hozzáférést biztosító létesítmények építése elszámolható, amennyiben annak szükségességét, az átalakítási terv megfelelőségét szakvélemény támasztja alá, valamint a létesítmény műszaki paramétereit a támogató jóváhagyta. Különösen amennyiben a fogyatékkal élő személyek projektben való részvétele egyébként nem lenne biztosított;

- **Próbaüzem** költségei elszámolhatóak, azonban az ezalatt keletkezett bevételeknek a projekt pénzügyi elemzésében meg kell jelenniük. Próbaüzemi költséget nem lehet elszámolni abban az esetben, ha az üzemeltető a Kedvezményezett;
- Amennyiben a **kivitelezői szerződés tartalmaz nem elszámolható költségeket**, a nem elszámolható tételek elkülönült kezeléséről a kedvezményezettnek kell gondoskodnia;
- **Pótmunka**: amennyiben a projekt megvalósítása során olyan előre nem tervezett és előre nem látható (vagyis a benyújtott pályázatban nem szereplő) tevékenység az adott költségelőirányzatban belül felmerül, amely a projekt eredeti célkitűzésnek végrehajtásához és fenntarthatóságához elengedhetetlen, akkor ez a tevékenység is támogatható. Pótmunka csak a támogatási összeg változása nélkül, a támogatási szerződésben és mellékleteiben meghatározott támogatási intenzitás fenntartása mellett, ill. az érvényes jogi szabályozás betartása (Kbt.) és a Mérnök jóváhagyása mellett támogatható.
- Ha a szerződésben foglaltaktól eltérnek a megvalósítás során és a **megváltozott műszaki tartalom** elszámolható költség, valamint a támogatási szerződés alapján jogosan merültek fel, a többletköltségeket, a projekt tartaléka terhére a támogatási szerződés szerint elszámolhatóak. Nem elszámolható költség esetén a Kedvezményezettnek kell a fedezetet biztosítania.
- A kedvezményezett által létesített épület 10 éven belül nem részesülhet további nemzeti vagy közösségi támogatásban.

2.3.1.5. Eszközbeszerzés, berendezés, járművek

Lehetőség van a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó olyan tartós berendezések beszerzésére, bérletére vagy lízing díj fizetésre, amelyek a beruházás működtetéséhez közvetlenül kapcsolódnak az alábbiak szerint.

1. Eszközbeszerzés:

Elszámolható az eszköz bekerülési értéke, a 2000. évi C. tv. 47.§ (1), (2) és (5) bekezdése értelmezésében. A projekt céljához kapcsolódó leginkább korszerű technológiát alkalmazó eszközök beszerzése támogatható, de a projekt céljaival közvetlen összefüggésben, külön indoklással elszámolható meglévő eszköz átalakításának, bővítésének, korszerűsítésének, zavartalan és biztonságos üzemeltetését szolgáló munka költsége is.

Főszabály, hogy **új, kereskedelmi forgalomban, vagy gyártótól beszerezhető, első üzembe helyezésű gépek, technológiai berendezések, eszközök, anyagok beszerzése és beépítése támogatható**. Az „új” jelző csak azon, beruházási jellegű termékeket illeti meg, amelyeknél a Kedvezményezett rendelkezik a vétel (a számla kiállítás dátuma) időpontjában kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesíthetőségéhez szükséges, a gyártó és a forgalmazó által kibocsátott hiteles dokumentumokkal.

A beszerzett eszköznek meg kell felelnie a **hatályos szabványoknak és normáknak**.

Korlátozások:

- A projekt részét képező műszaki berendezések, gépek, járművek és egyéb berendezések, felszerelések beszerzése azzal a feltétellel támogatható, ha azokat a Kedvezményezett **tartós berendezésekről összeállított leltárában** szerepelteti.
- A kifejezetten a **projekt végrehajtásához beszerzett vagy előállított tartós berendezés** akkor minősülhet támogathatónak, ha a használatot követően gazdasági értékkel nem rendelkezik, valamint a használatot követően leselejtezik, amennyiben a pályázati kiírás ilyen értelmű rendelkezést tartalmaz.
- Amennyiben a Kedvezményezett a **saját költségére végzi a helyszín előkészítési vagy építési munkálatokat**, a munka elvégzése céljából vásárolt berendezésnek csak a projekt

megvalósításnak az eszközbeszerzés idejekor tervezett idejének az eszköz leírásának időszakával arányosított költsége számolható el,

- Az **immateriális jószágként** számolható el az adott tevékenység keretében vásárolt, a tevékenységet szolgáló javak (pl. szellemi termékek) bekerülési értéke. A bekerülési értéket a számviteli törvény 47.-48. §-ában és az 51. §-ában foglaltak határozzák meg. A számviteli törvény 25. §-ának (7) bekezdése szerinti szellemi termékek – támogatási szempontból – csak akkor vehetők figyelembe, ha azokat a támogatott más szervezettől/személytől vásárolta.
- A **regionális támogatásokra** vonatkozó iránymutatás hatálya alá eső szervezetek esetében az immateriális javak támogatásánál szükséges, hogy a regionális támogatásra jogosult kedvezményezett régióhoz kapcsolódjanak, és ne képezzék más – főleg regionális támogatásra nem jogosult – régiókat előnyhöz juttató átruházás tárgyát. Ennek érdekében a támogatható immateriális javaknak meg kell felelniük a következő feltételeknek:
 - Kizárólag a regionális támogatásban részesülő létesítményben használhatóak fel,
 - Leírható eszközöknek kell őket tekinteni,
 - Piaci feltételek mellett harmadik féltől kell őket megvásárolni,
 - A vállalat eszközei közé kell sorolni őket, és legalább öt évig a regionális támogatásban részesülő létesítményben kell maradniuk (a KKV-k esetében három évig).
- **KKV-k esetében** mindig figyelembe lehet venni az immateriális javakba technológiatranszfer által, szabadalmi jog, licenz, know-how vagy nem szabadalmaztatott technikai ismeretek megszerzésén keresztül történő beruházások teljes költségét. Nagyvállalatok esetében az ilyen költségek csak a projekt teljes elszámolható beruházási költségének 50 %-áig vehetők figyelembe.
- Amennyiben a pályázó valamilyen szolgáltatást, árucikket **kedvezményes áron** vásárol, akkor a vásárolt termék tényleges beszerzés ára (kedvezményes ára) számolható el, a szokásos piaci ár és a kedvezményes ár közötti különbség pedig nem vehető figyelembe. Amennyiben a szerződés szerint részletekben fizetik meg az áru ellenértékét, akkor csak a ténylegesen megfizetett részletek összege számolható el.

Használt eszközök beszerzése:

Főszabály szerint a megszerzett eszközöknek újaknak kell lenniük, a nagyvállalatok kivételével azonban a következő kritériumok betartásával elszámolhatóak a használt eszközök:

- Amennyiben azt a pályázati kiírás külön megengedi;
- Az adott eszközt a beszerzést megelőző hét évben **nem EU vagy hazai támogatásból** szerezték be vagy állították elő és más megoldás (új eszköz beszerzése, lízing, stb.) igénybevétele nem lehetséges;
- Az eszköz **eladója igazolja az eszköz eredetét;**
- Értéke nem érheti el a hasonló rendeltetésű, azzal azonos, vagy közel azonos műszaki paraméterekkel rendelkező új eszköz piaci értékét. A Használt eszköz ára nem haladhatja meg a piaci árat (ennek igazolása történhet pl. független értékbecslő igénybevételével).

2. Bérleti díjak:

A projekt megvalósításához (a pályázati kiírásban rögzített támogatható tevékenységek alapján) kötődő és indokolt eszköz bérleti díjai, illetve a pénzügyi lízing formában lízingelt

eszközök lízingdíjai elszámolhatóak, abban az esetben, ha a bérleti díj igazoltan költség-hatékony.

A bérleti díj, mint igénybevett szolgáltatás költsége kerül be a kedvezményezett könyveibe. Abban az esetben, ha a kedvezményezett saját előállításban végez beruházást és a beruházás megvalósításához kötődően kerül sor valamilyen eszköz bérlésére, akkor a számviteli törvény szerint az eszköz bérleti díja a beruházás részeként kerül elszámolásra, majd a beruházás aktiválásakor a tárgyi eszközök között.

Korlátozások:

- Bérleti díj csak a bérlemény **projektcélra való használatának arányában** számolható el;
- 2007-13-as regionális Iránymutatás alapján, az iránymutatás hatálya alá eső szervezetek (állami támogatás) esetében a földterület és az épületek kivételével az eszközök bérlésével kapcsolatos költségeket nem lehet figyelembe venni. Azonban, ha az ingatlan vagy ingó dolog használata pénzügyi lízing keretében történik a lízingbevevőnél (aki jelen esetben a kedvezményezett) és a szerződésben kikötik, hogy a használati időtartam lejártával a lízingdíj teljes tőketörlesztő és kamattörlesztő részének, valamint a szerződésben kikötött maradványértéknek megfizetésével a dolog a lízingbevevő tulajdonába kerül, akkor a lízingdíj elszámolható ráfordítás.
- Földterület, eszközök és épületek bérlése esetén a beruházási projekt befejezésének várható időpontját követően (a projekt eredmény fenntartásának biztosítása érdekében) **a bérletnek nagyvállalatok esetében még legalább öt évig, míg KKV-k esetében három évig kell folytatódnia.**

3. Lízingdíj:

A lízing keretében történő eszközbeszerzés akkor támogatható, ha zártvégű pénzügyi lízing keretében történik a beszerzés és a kedvezményezett tulajdonszerzésével zárul. Lízingbe adónak nem nyújtható támogatás.

A lízingbe vevő az operatív programok esetében maga a kedvezményezett.

Korlátozások:

- A lízingdíj csak abban az esetben számolható el, amennyiben a lízing az eszköz használatának legkedvezőbb módja, ellenkező esetben a többletköltségeket le kell vonni az elszámolható költségekből.
- Abban az esetben, ha a legkisebb lízingelési időszak egyenlő az eszköz hasznos élettartamával, a támogatás alapjául szolgáló elszámolható ráfordítás nem haladhatja meg az eszköz piaci értékét.
- Az elszámolás alapját kizárólag a ténylegesen kifizetett lízingdíjak jelentik, tehát a megvalósítási időszakon túlnyúlóan felmerülő lízingdíjak nem számolhatók el.
- A lízingszerződéssel összefüggő egyéb költségek nem számolhatók el.

2.3.1.6. Igénybe vett szolgáltatások

Az építési beruházási projektek esetében tipikus szolgáltatási szerződésként fordul elő a **projekt menedzsment egység szerződése** (ennek részletes elszámolhatósági szabályait a 3.2 pontban mutattuk be), a **Tájékoztatási és nyilvánossági szolgáltatások** és a **mérnök-felügyeleti** vagy műszaki ellenőri szolgáltatás.

Ezekon túl, más, a projekt megvalósításához kapcsolódó szakértői vagy egyéb szolgáltatási jellegű költség (pl. tananyag készítés, képzés költsége) is elszámolható egy KEOP projekt keretében, amely a pályázati kiírásban rögzített támogatható tevékenységekhez kapcsolódik.

Mérnök-felügyelet tevékenység:

A projekt keretében elvégzett műszaki ellenőri feladatok költségvetése nem haladhatja meg **a projekt összes elszámolható költségeinek 4%-át**.

A mérnök-felügyelet a vonatkozó jogszabályok alapján és a szerződésben előírt műszaki ellenőri feladatok elvégzésére köteles, melyek különösen:

- (a) műszaki kivitelezés ellenőrzése (jogszabályi előírásoknak, kivitelezői szerződésben foglaltaknak való megfelelés igazolása),
- (b) költség-hatékonyság felülvizsgálata és
- (c) költségtüllépés esetén (ha a felmerülő többletköltségek elszámolhatóak), a mérnök javaslatot tehet költségmódosításra a beruházási költségek 0,5%-át meg nem haladó költségeltérés esetében.

A Mérnök feladatai között szerepelhetnek projekt-irányítási feladatok is. Ebben az esetben a szerződésre fordítható projekt költségvetési keret a projekt menedzsmentre meghatározott keret egy részével kiegészülhet. Ekkor vonatkoznak a projektmenedzsmentre elmondottak (3.2 pont) is. Azonban megjegyezzük, hogy amennyiben a projektmenedzsment elszámolása saját teljesítésben történik, mérnök-felügyeleti feladatok elszámolása saját teljesítésben nem lehetséges.

Tájékoztatási és nyilvánossági tevékenység:

A projekt tájékoztatással, környezeti neveléssel, tudatformálással kapcsolatos feladataira **a projekt elszámolható költségeinek maximum 1%-a** különíthető el.

Amennyiben a Tájékoztatási és nyilvánossági költségek csak a támogató által kötelezően előírt elemeket tartalmazzák (tábla, plakett, stb.⁸), célszerű ezt az elemet az építési vagy szolgáltatási szerződés elemévé tenni.

Egyéb szakértői tevékenység (melyeket a pályázati útmutatók részletesen tartalmaznak):

Természetesen minden szakértő beszerzése a közbeszerzési szabályokkal összhangban kell történjen.

- A projekt végrehajtására szerződött külső vállalkozás, vagy szakértők költségei közül a projekt pénzügyi és műszaki ellenőrzésével (utóbbi abban az esetben, ha nincs önállóan tervezett Mérnök tevékenység), könyvvizsgálatával és helyszíni ellenőrzésével kapcsolatos, kellően indokolt kiadások támogathatóak.

A **projekt főtevékenységeként** nem építési beruházás jellegű projekt esetében azon szolgáltatások számolhatók el, melyek a támogatható tevékenységek listáján nevesítve szerepelnek.

Korlátozások:

- Amennyiben nem a projekt fő tevékenységét képezik, akkor csak olyan tudatformáló kampányokhoz kapcsolódó tevékenységek költségei számolhatóak el, amelyek a pályázó hosszú távú (legalább 3 éves) kommunikációs stratégiájára épülnek, meghatározott célcsoport(ok)nak szólnak, mérhető és fenntartható eredményeket biztosítanak;
- Informatikai szolgáltatások eredményének fenntartásáról (legalább a használathoz szükséges mértékű továbbfejlesztéséről) a kedvezményezett a támogatási szerződésben előírt időszakban gondoskodik.

⁸ Ld. a pályázati egységcsomag részeként kibocsátott Arculati Kézikönyv.

2.4. Egyéb felmerülő ráfordítások

2.4.1.1. Értékcsökkenés

KEOP projektekben az értékcsökkenési leírás költsége (amortizációs költség) nem számolható el.

2.4.1.2. ÁFA valamint más adók és közterhek

Amennyiben a kedvezményezett bizonyíthatóan igazolni tudja, hogy nincs a tevékenységre vonatkozó levonási joga, akkor a támogatásra eső rész tekintetében a projekt bruttó értékére jogosult támogatást igényelni.

Az áfa csak abban az esetben támogatható, ha a kedvezményezettnek levonási joga nincs, és az áfa terhét a kedvezményezett viseli.

Amennyiben ezek az adók, közterhek levonhatóak, nem számolhatóak el, még abban az esetben sem, ha a kedvezményezett ténylegesen nem él a visszaigénylés/levonás lehetőségével.

Nem egyértelmű helyzetekben célszerű az illetékes NAV igazgatóság nyilatkozatának előzetes kikérése, mivel a támogatást nyújtó szervezettől nem várható el, hogy minden esetben egyértelműen meg tudja állapítani az ÁFA elszámolhatóságát.

Az ÁFA elszámolhatóságára azonos szabályok vonatkoznak a támogatások EU és hazai részét illetően.

Egyéb illetékek, adók vagy díjak, különösen a bérekre és illetményekre vonatkozó közvetlen adók és szociális biztonsági járulék csak akkor minősülnek támogatható kiadásnak, ha azokat ténylegesen és véglegesen a kedvezményezett viseli (ld. 3.4.8 pont a saját teljesítésről).

2.4.1.3. Szállítói előleg

A szállítónak - a kivitelezés, beszerzés, szolgáltatás - fizetett előleg elszámolható. A szállítói előlegre jutó támogatás kifizetése szállítói kifizetésnél értelemszerűen azonnal megtörténik, míg utólagos elszámolás esetén az időközi kifizetési kérelmekben az előlegszámla nem, csak a szállító közbenső számláiban feltüntetett előleglevonás elszámolható (azaz a szállítói előleg ez esetben „csepegtetve” kerül támogatásra).

2.4.1.4. Természetbeni hozzájárulás

KEOP projektekben felmerülő költségek természetbeni hozzájárulásként nem számolhatók el.

2.4.1.5. Bevételek⁹

A projekttel összefüggésben, az értékesítésből, szolgáltatásból, bérbeadásból regisztrációs díjból és egyéb bevételből a megvalósítás időszakát magába foglaló teljesítési időponttal számlázott bevétel a teljesítés időpontját is tartalmazó elszámolási időszakban csökkenti a projekt támogatását attól függően, hogy a bevétel teljes egészében vagy csak részben származott-e a társfinanszírozott tevékenységből (a megvalósíthatósági tanulmány részeként benyújtott pénzügy elemzés tartalmazza az erre vonatkozó számításokat).

Nem tartozik a bevételek közé

- a kockázati tőke - és hitelalapok, a garanciaalapok és a lízing keretében keletkezett bevétel, illetve
- a közbeszerzési dokumentumok eladásából származó bevétel.

A bevételeket a strukturális alapok illetve Kohéziós Alap részesedésének kiszámítása előtt, de legkésőbb a támogatás befejezésekor teljes összegükben vagy arányosan kell levonni a tevékenység elszámolható költségéből attól függően, hogy a bevétel teljes egészében vagy csak részben származott-e a társfinanszírozott tevékenységből. A bevételek kezelésekor is biztosítani kell a kettős finanszírozás elkerülését.

⁹ Jövedelemtermelő beruházások esetében a TANÁCS 10083/2006/EK RENDELETE (2006. július 11.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről 55. cikkben leírtak szerint kell eljárni, a pályázati útmutatókhoz kiadott CBA útmutató alapján.